

**CRNA GORA
MINISTARSTVO PRAVDE**

**IZVJEŠTAJ
O REALIZACIJI MJERA IZ PLANA PRAĆENJA IMPLEMENTACIJE ZAKONA O
IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONIKA O KRIVIČNOM POSTUPKU**

septembar 2016 – februar 2017.

Podgorica, maj 2017. godine

I. UVOD

Zakon o izmjenama i dopunama Zakonika o krivičnom postupku Skupština Crne Gore donijela je 26. juna 2015. godine („Službeni list CG”, br. 35/15), a počeo je da se primjenjuje 15. avgusta 2015. godine.

Vlada Crne Gore je 1. oktobra 2015. godine donijela Plan praćenja implementacije Zakona o izmjenama i dopunama Zakonika o krivičnom postupku, za period septembar 2015 - septembar 2017. godine. Plan se sastoji od četiri dijela, koji su ujedno i mehanizmi po kojima se prati primjena izmijenjenih i dopunjenih odredaba ZKP-a, i to: Informisanje stručne i zainteresovane javnosti o Zakonu o izmjenama i dopunama Zakonika o krivičnom postupku; Realizacija mjera iz akcionih planova za poglavlja 23 i 24 koje se odnose na izmjene i dopune ZKP-a; Realizacija aktivnosti na ispunjenju privremenih mjerila u poglavljima 23 i 24 i Izrada analiza, informacija i izvještaja.

Prvi polugodišnji izvještaj o realizaciji mjera iz Plana praćenja implementacije Zakona o izmjenama i dopunama Zakonika o krivičnom postupku Vlada je usvojila na sjednici od 17. marta 2016. godine. U izvještajnom periodu, septembar 2015 – februar 2016. godine bile su predviđene tri aktivnosti, čije sprovođenje je bilo u nadležnosti Ministarstva pravde i sve tri aktivnosti su realizovane u roku. U Akcionom planu za Poglavlje 23 predviđeno je 10 mjera koje su vezane za implementaciju ZKP-a, dok je u Akcionom planu za Poglavlje 24 predviđeno je 13 mjera. Od ukupno 10 mjera u Akcionom planu za Poglavlje 23 potpuno realizovano je šest, dok se četiri mjere realizuju kontinuirano. Od 13 mjera u Akcionom planu za Poglavlje 24 potpuno realizovano je šest, djelimično jedna, dok se kontinuirano realizuje sedam mjera.

Drugi polugodišnji izvještaj o realizaciji mjera iz Plana praćenja implementacije Zakona o izmjenama i dopunama Zakonika o krivičnom postupku Vlada je usvojila na sjednici od 06.10.2016. godine. U izvještajnom periodu, mart – avgust 2016. godine bile su predviđene tri aktivnosti, čije sprovođenje je bilo u nadležnosti Ministarstva pravde, od čega su dvije aktivnosti realizovane u roku, a sa realizacijom jedne aktivnosti se kasni. U Akcionom planu za Poglavlje 23 predviđeno je 10 mjera koje su vezane za implementaciju ZKP-a, dok je u Akcionom planu za Poglavlje 24 predviđeno 13 mjera. Od ukupno 10 mjera u Akcionom planu za Poglavlje 23 potpuno realizovano je šest, dok se četiri mjere realizuju kontinuirano. Od 13 mjera u Akcionom planu za Poglavlje 24 potpuno realizovano je osam, dok se kontinuirano sprovodi pet mjera.

Pred nama je Treći izvještaj o realizaciji mjera iz Plana praćenja implementacije Zakona o izmjenama i dopunama Zakonika o krivičnom postupku, koji daje pregled realizacije aktivnosti za period septembar 2016 – februar 2017. godine. Struktura i metodologija izvještaja nije mijenjana u odnosu na Prvi i Drugi izvještaj.

II.

REALIZACIJA AKTIVNOSTI IZ PLANA PRAĆENJA IMPLEMENTACIJE ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONIKA O KRIVIČNOM POSTUPKU

2.1. Informisanje stručne i zainteresovane javnosti o Zakonu o izmjenama i dopunama Zakonika o krivičnom postupku

Aktivnosti koje su predviđene u ovom dijelu Plana su realizovane u prethodnom izvještajnom periodu. Realizacija aktivnosti bila je u nadležnosti Ministarstva pravde, a glasile su:

- *Zakon o izmjenama i dopunama Zakonika o krivičnom postupku i prečišćeni tekst Zakonika o krivičnom postupku dostupan na internet adresi Ministarstva pravde; Izrada i distribucija flajera o pravu na pritužbu na rješenje o odbacivanju krivične prijave i Izrada i distribucija flajera o institutu sporazuma o priznanju krivice.*

2.2. Praćenje realizacije mjera iz akcionih planova za poglavlja 23 i 24 koje se odnose na izmjene i dopune ZKP-a

U Akcionom planu za Poglavlje 23 predviđeno je 10 mjera koje su vezane za implementaciju ZKP-a, dok je u Akcionom planu za Poglavlje 24 predviđeno 13 mjera. Predmetne mjere se odnose na normativne aktivnosti, jačanje kadrovskih kapaciteta relevantnih organa, sprovođenje obuka za relevantne aktere u krivičnom postupku, infrastrukturne i ostale aktivnosti.

Status realizacije

Obuke

U kontinuitetu se sprovode obuke sudija i državnih tužilaca o izmijenjenim i dopunjenim odredbama Zakonika o krivičnom postupku. Organizovano je 10 obuka, kojima je prisustvovalo 176 učesnika i to iz tužilaštva, sudstva, advokature, Uprave policije i drugih državnih organa, i to:

- U septembru 2016. godine na temu: "Evropska konvencija o ljudskim pravima i krivični postupak". Seminaru je prisustvovalo 27 učesnika;
- U septembru 2016. godine na temu: "Sporazum o priznanju krivice". Seminaru je prisustvovalo ukupno 29 učesnika (15 sudija, 10 državnih tužilaca i četiri advokata);
- U oktobru 2016. godine na temu: "Upoznavanje sa kapacitetima kriminalističke policije Crne Gore". Specifične teme na seminaru su bile: Postupanje sa dokaznim materijalom; Obrada tragova na licu mjesta; Primjena DNK vještačenja u kriminalistici; Upoznavanje sa laboratorijom za izazivanje otisaka papilarnih linija; Problematika hemijskog vještačenja na okolnosti eksplozivnih materija i ubrzivača požara; prenos materija sa jednog traga na drugi; Upoznavanje sa kapacitetima forenzičkog centra iz oblasti vještačenja požara i eksplozija; Uloga međunarodne policijske saradnje u istragama krivičnih djela: Interpol, Europol, Mreža oficira za vezu, SELEK; Upoznavanje sa kapacitetima forenzičkog centra iz oblasti mehanoskopije; Ispitivanje rukopisa i dokumenata; Upoznavanje sa kapacitetima forenzičkog centra iz oblasti ispitivanja informacionih tehnologija; Upoznavanje sa kapacitetima forenzičkog centra iz oblasti digitalne obrade, audio-video i fototehnike; Prikupljanje tragova pucanja - GSR čestice; Balistička vještačenja - aktuelna problematika; Kriminalistička primjena poligrafa u praksi; Primjena antropološkog vještačenja u forenzičke svrhe;

Kriminalističko-obavještajni rad: ILP model „Upravljanje vođeno obavještajnim radom” i Obrada i analiza podataka o telekomunikacijama; Mjere tajnog nadzora: mogućnosti i ograničenja i projektno planiranje MTN-a. Seminaru je pored predstavnika Uprave policije prisustvovalo i 5 državnih tužilaca;

- U novembru 2016. godine na temu: „Finansijske istrage u vezi sa pranjem novca“. Seminaru je prisustvovalo 24 učesnika (od kojih sedam predstavnika Specijalnog tužilaštva i jedan predstavnik Vrhovnog državnog tužilaštva, četiri sudije i dva savjetnika, dva službenika Specijalne policijske jedinice i 10 predstavnika drugih institucija);
- U novembru 2016. godine na temu: „Primjena mjera tajnog nadzora u skladu sa Zakonom o tajnim podacima“. Seminaru je pored policijskih službenika prisustvovalo i sedam predstavnika sudstva i Državnog tužilaštva (tri predstavnika sudstva - dvoje sudija, jedan savjetnik i četiri predstavnika Državnog tužilaštva – Specijalni tužilac, jedan savjetnik u Specijalnom tužilaštvu, dva državna tužioca);
- U novembru 2016. godine na temu: „Primjena mjera tajnog nadzora u skladu sa Zakonom o tajnim podacima“. Seminaru je pored policijskih službenika prisustvovalo i 4 predstavnika sudstva i Tužilačke organizacije (tri predstavnika sudstva - jedan sudija i dva savjetnika i dva državna tužioca);
- U novembru 2016. godine na temu: „Savremeni trendovi visoko tehnološkog kriminala“. Seminaru je prisustvovalo 27 učesnika (šest sudija i tri savjetnika; 11 državnih tužilaca i četiri savjetnika; dva predstavnika Forenzičkog Centra i jedan predstavnik Uprave policije);
- U decembru 2016. godine na temu: „Mjere tajnog nadzora - korišćenje dokaza na sudu i prekogranična saradnja“. Seminaru je ispred pravosuđa prisustvovalo osam učesnika, od kojih šest predstavnika Državnog tužilaštva (dva državna tužioca i četiri savjetnika) i dva predstavnika sudstva tj. savjetnika u sudovima;
- U decembru 2016. godine na temu: „Finansijske istrage i oduzimanje imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću: „Iskustva zemalja članica EU“. Radionici je prisustvovalo 20 učesnika, od kojih 7 predstavnika sudstva (pet sudija i dva savjetnika); devet predstavnika Tužilačke organizacije (šest državna tužioca i tri savjetnika), dva predstavnika Uprave za imovinu i dva predstavnika Uprave za spriječavanje pranja novca i finansiranja terorizma;
- U februaru 2017. godine na temu: „Evropska konvencija o ljudskim pravima i krivični postupak“. Seminaru je prisustvovalo 25 učesnika.

Takođe, nastavljeno je organizovanje specijalističkih obuka za policijske službenike za sprovođenje mjera tajnog nadzora. U novembru 2016. godine, na Policijskoj akademiji u Danilovgradu, u saradnji sa ekspertima Savezne kriminalističke policije Republike Njemačke, realizovana je obuka na temu „Online istrage u prikrivenim operacijama”.

Kontinuirano se sprovode obuke službenika u zemlji i inostranstvu za: korišćenje mjera tajnog nadzora u prikupljanju dokaza protiv organizovanih kriminalnih grupa; međunarodne istrage i zajedničke istražne timove; kao i pojavne oblike droga i načine otkrivanja.

Nastavljeno je organizovanje specijalističkih obuka za službenike Uprave carina Crne Gore, u periodu od septembra 2016. do februara 2017. godine. Organizovana je obuka na temu Carinski nadzor i istrage, u okviru TAIEX mape za poglavlje 24, a obuci je prisustvovalo 11 službenika Uprave carina Crne Gore. U novembru 2016 godine održan je trening seminar na temu „Sprječavanje nelegalnog prometa duvana i duvanskih proizvoda“, na kojem su učestvovala četiri službenika Uprave carina Crne Gore.

Infrastrukturne i ostale aktivnosti

Nastavljeno je opremanje Odsjeka za specijalne istražne metode Sektora kriminalističke policije materijalno-tehničkim sredstvima u skladu sa EU standardima, odnosno nabavka i instaliranje opreme posebne namjene za istrage i nadzor, gdje je uključeno i opremanje Jedinice za prikrivene isljednike.

2.3. Praćenje realizacije aktivnosti na ispunjenju privremenih mjerila u poglavljima 23 i 24

Za poglavlja 23 i 24 Evropska unija je postavila 83 privremena mjerila, od čega se tri mjerila direktno odnose na izmjenu i dopunu Zakonika o krivičnom postupku, odnosno njegovu implementaciju.

- **Privremeno mjerilo 27** - *Crna Gora revidira svoj Zakonik o krivičnom postupku kako bi prekrivični postupak postao djelotvorniji. Crna Gora uspostavlja novo specijalno tužilaštvo, te značajno ojačava kapacitet policije za vođenje istraga o finansijskim krivičnim djelima. Crna Gora osigurava da su oba tijela dobro povezana s ostalim relevantnim organima, a u značajnoj mjeri je poboljšana razmjena obavještajnih podataka i međuinstitucionalna saradnja.*
- **Privremeno mjerilo 29** - *Crna Gora revidira Zakonik o krivičnom postupku u cilju efektivnijeg prekrivičnog postupka. Crna Gora uspostavlja novo Specijalno tužilaštvo koje treba da dovede do boljeg uspostavljanja prioriteta u slučajevima teških krivičnih djela, boljoj specijalizaciji zaposlenih i supstancijalno unaprijeđenoj saradnji među institucijama i razmjeni podataka;*

Status realizacije

Kadrovsko ekipiranje službenika i namještenika, tj. specijalizovanih eksperata i drugih zaposlenih u administraciji Specijalnog državnog tužilaštva vrši se na osnovu Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji koji, uz saglasnost Vlade, donosi Glavni specijalni tužilac.

Prvim Pravilnikom, od 05.10.2015. godine, bila su utvrđena 34 radna mjesta sa 43 izvršioca za vršenje poslova. Stečeno iskustvo pokazalo je da neka radna mjesta nijesu neophodna za funkcionisanje Specijalnog državnog tužilaštva, a da druga mjesta iziskuju veći broj izvršilaca. Zato se pristupilo izradi novog Pravilnika koji je stupio na snagu 01.04.2017. godine. Novim pravilnikom predviđaju se 23 radna mjesta sa 37 izvršilaca. Ovom reorganizacijom izvršena je racionalizacija poslova i radnih mjesta, tako što je u Odjeljenju za finansijske istrage povećan broj savjetnika-pravnih eksperata i stručnih saradnika-ekonomskih eksperata, dakle izvršilaca koji neposredno rade na poslovima krivičnog gonjenja, dok je grupisanjem određenih poslova smanjen ukupan broj radnih mjesta i izvršilaca.

Trenutno u Specijalnom državnom tužilaštvu zaposleno je 28 državnih službenika i namještenika, a po raspisanom oglasu u toku je postupak prijema u službu još pet izvršilaca. Po donošenju novog Pravilnika raspisaće se oglas za prijem preostala četiri izvršioca. Time će biti završeno kadrovsko ekipiranje Specijalnog državnog tužilaštva.

Shodno izmjenama i dopunama Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva unutrašnjih poslova od 21.04.2016. godine, popunjena su sva predviđena radna mjesta u Specijalnom policijskom odjeljenju.

Uspostavljeni IBM Case manager System je informacioni sistem tužilaštva i za sada se koristi za upravljanje predmetima u tužilaštvima. Na sistemu će se u toku 2017. godine razvijati web servisi za

automatsku razmjenu podataka sa Ministarstvom unutrašnjih poslova i ostalim organima od značaja za rešavanje predmeta. Bezbjedni kanal uspostavljen u 2016. godini primenjuje se za pristup aplikaciji MUP-a za građanska stanja. Mogućnost pristupa imaju samo specijalni tužioci, a uz ovaj pristup specijalni tužioci su dobili i bezbjednu razmjenu mailova sa MUP-om.

- **Privremeno mjerilo 33** - Crna Gora usvaja proceduru za zatvaranje krivičnih slučajeva u skladu s najboljim praksama EU. To podrazumijeva i obavezu valjanog obrazloženja odluke navodnom oštećenom, kao i stvaranje pravne mogućnosti za reviziju odluke tužioca o odbacivanju krivične prijave.

Status realizacije

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakonika o krivičnom postupku uvedena je i mogućnost preispitivanja rješenja o odbačaju krivične prijave, na način što je oštećenom, odnosno podnosiocu krivične prijave, dato pravo na podnošenje pritužbe. Ministarstvo pravde je u decembru 2016. godine izradilo Analizu krivičnih predmeta u kojima je podnijeta pritužba na rješenje državnog tužioca o odbacivanju krivične prijave kojim su obuhvaćeni predmeti od uvođenja prava na podnošenje pritužbe na rješenje o odbacivanju krivične prijave do 31. avgusta 2016. godine.

2.4. Izrada analiza, informacija i izvještaja

U ovom dijelu Plana, za III kvartal 2016. godine, predviđene su dvije aktivnosti, a za IV kvartal iste godine predviđena je jedna aktivnost, čija je realizacija u nadležnosti Ministarstva pravde, Ministarstva unutrašnjih poslova i pravosudnih organa.

- **Aktivnost:**

Izraditi Analizu krivičnih predmeta u kojima je podnijeta pritužba na rješenje državnog tužioca o odbacivanju krivične prijave.

Opis realizacije:

Ministarstvo pravde je u decembru 2016. godine izradilo Analizu krivičnih predmeta u kojima je podnijeta pritužba na rješenje državnog tužioca o odbacivanju krivične prijave kojim su obuhvaćeni predmeti od uvođenja prava na podnošenje pritužbe na rješenje o odbacivanju krivične prijave do 31. avgusta 2016. godine.

Od uvođenja instituta podnošenja pritužbe na rješenje o odbacivanju krivične prijave do 31. avgusta 2016. godine podnijeta je ukupno 391 pritužba protiv 632 poznata punoljetna lica, protiv 13 pravnih lica i protiv 12 nepoznatih izvršilaca, na teritoriji Crne Gore. Od ukupnog broja podnijetih pritužbi, 355 pritužbi su bile neosnovane, a 36 pritužbi je bilo osnovano. U periodu koji ova Analiza obuhvata 362 predmeta je riješeno, a 29 predmet je u radu.

Analiza je objavljena na sajtu Ministarstva pravde: <http://www.mpa.gov.me/biblioteka/strategije>.

- **Aktivnost:**

Izraditi Izvještaj o primjeni instituta sporazum o priznanju krivice

Opis realizacije:

Ministarstvo pravde je u septembru 2016. godine pripremio Izvještaj o primjeni instituta sporazuma o priznanju krivice za period 2010-2015 godina. Analizirajući predmete koji su okončani zaključenjem sporazuma o priznanju krivice došlo se do zaključka da se primjena ovog instituta povećavala iz godine u godinu, a najveći broj sporazuma zaključen je u 2015. godini.

Od februara 2010. godine, kada je i počela primjena sporazuma o priznanju krivice, tužioci su veoma oprezno ušli u njegovu primjenu. Tako su u 2010. godini zaključili samo tri sporazuma o priznanju krivice. U 2011. godini državni tužioci su zaključili 13 sporazuma o priznanju krivice – 10 više nego u prethodnoj godini. U 2012. godini državni tužioci su zaključili 22 sporazuma o priznanju krivice – 9 više nego u prethodnoj godini. U 2013. godini državni tužioci su zaključili 14 sporazuma o priznanju krivice. U 2014. godini državni tužioci su zaključili 15 sporazuma o priznanju krivice. U 2015. godini državni tužioci su zaključili 59 sporazuma o priznanju krivice.

Izvještaj je objavljen na sajtu Ministarstva pravde: <http://www.mpa.gov.me/rubrike/Sektor-pravosuda/169830/Izvjestaj-o-primjeni-instituta-sporazuma-o-priznanju-krivice-za-period-2010-2015.html>.

- **Aktivnost:**

Izraditi Informaciju o primjeni mjera tajnog nadzora

Opis realizacije:

Informacija o primjeni mjera tajnog nadzora nije završena, iz razloga što postoje određeni problemi u prikupljanju jednoobraznih podataka od nadležnih institucija, koji su potrebni za izradu navedene Informacije. Nakon što Informacija bude izrađena, biće dostupna na sajtu Ministarstva pravde.

III. ZAKLJUČCI

1. Usvaja se Izvještaj o realizaciji mjera iz Plana praćenja implementacije Zakona o izmjenama i dopunama Zakonika o krivičnom postupku za period septembar 2016 – februar 2017. godine;
2. Zadužuje se Ministarstvo pravde da u saradnji sa Ministarstvom unutrašnjih poslova, Vrhovnim sudom Crne Gore i Vrhovnim državnim tužilaštvom izradi *Informaciju o primjeni mjera tajnog nadzora, za IV kvartal 2017. godine.*